

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 107 КС-2/16

Дата 10.03.16

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН
КАСАЦИОНЕН
СЪД

ИЗХ.№

143/10.03.2016г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложено, изпращам Ви становище на Върховния касационен съд /ВКС/ по конституционно дело № 2/2016 г., във връзка с искането на петчленен състав на Върховния административен съд, Втора колегия за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 100, ал. 2, от Закона за държавния служител, гласувано на Пленум на ВКС, проведен на **10.03.2016 година.**

ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста

**Съдия ЛОЗАН ПАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

искането на Петчленен състав на Върховния административен колегия, по административно дело № 11313/2015 г. за неконституционност на чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител.

С постановление от 4 февруари 2016 г., постановено по административно дело № 2/2016 г. Конституционният съд е допуснал до разглеждане по същество искането на Петчленен състав на Върховния административен съд, Втора колегия, по административно дело № 11313/2015 г. за установяване на неконституционност на чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител.

Върховният касационен съд е конституиран като заинтересована страна по конституционното дело и в това си качество дава настоящото становище.

Разпоредбата на чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител гласи, че във всички случаи, когато е образувано наказателно производство срещу държавен служител за престъпления, извършени от него в качеството му на длъжностно лице по смисъла на чл.93, т.1, буква „а“ от Наказателния кодекс, органът по назначаването го отстранява временно от работа. Използваната от законодателя формулировка води до извода, че административният орган няма право на преценка и е длъжен да отстрани лицето от работа. Времетраенето на отстраняването зависи от продължителността на наказателното производство, която често надвишава разумния срок. През този период държавният служител не получава заплата съгласно чл.100, ал.3 от Закона за държавния служител и не може да заема друга трудова или служебна функция, тъй като служебното му правоотношение не е прекратено. По този начин лицето е лишено от правото да работи, за да се издържа за неопределен период от време. Периодът не се зачита за трудов и осигурителен стаж и не е предвидена възможност служителът поне сам да внася осигурителни вноски. Засегнатото лице не може да въздейства и върху продължителността на отстраняването си, тъй като не е предвиден периодичен съдебен контрол върху акта на органа по назначаване. Всички тези тежки последици от приложението на чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител надвишават целите на разпоредбата-да се ограничи възможността на лицето, срещу което е образувано наказателно производство, да извърши ново престъпление или да затрудни разкриването на извършеното престъпление.

От изложеното следва, че нормата на чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител противоречи на чл.48, ал.1 от Конституцията на Република България, тъй като съществено засяга основното конституционно право на гражданите-правото на труд. Държавата трябва да се грижи за създаване на условия за осъществяване на това право, а посредством чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител тя неоправдано го ограничава. В нарушение на чл.51, ал.1 от Конституцията на Република България отстраненият държавен служител е лишен от възможността да придобие осигурителни права за значителен период от време. Не е предвидена и длъжимата съгласно чл.56 от Конституцията на Република България съдебна защита срещу отстраняване от длъжност извън разумния срок. Нарушен е принципът на правната сигурност и защита от произвол.

Всички тези ограничения на основни права са допустими, стига да се спази изискването за пропорционалност. В случая обаче наложените с разпоредбата ограничения са прекомерни и неоправдани, тъй като тежестта им явно не съответства на защитаваните с нея цели. Практиката на конституционния съд предвижда, че при наличие на такова несъответствие нормата трябва да бъде обявена за противоконституционна/решение № 20 от 14.07.1998 г. по конституционно дело № 16 от 1998 г./.

По тези съображения Върховният касационен съд застъпва становището, че разпоредбата на чл.100, ал.2 от Закона за държавния служител е противоконституционна.

Становището е прието на заседание на пленума на ВКС, проведено на 10.03.2016 г. От общо 102 съдии на заседанието присъстваха 85, от тях „за” приемане на становището гласуваха - 81 съдии, „против” - 2, „въздържал се” – няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОЩ ПЛЕНУМА
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съдия КРАСИМИР ВЛАХОВ
/съгл. чл 168, ал.7, изр.2 ЗСВ/

